

Вяртаньне Powrót

Уладзімір Блюднік
Uladzimir Bludnik

Zrealizowano dzięki dotacji
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

ISBN 978-83-927771-0-6

© Блюднік У., 2008

© Акуліч-Казарын Р., пераклад вершаў на польскую мову, 2008

© Воранаў В., пераклад верша і апавяданьня на польскую мову, 2008

© Выдавец Воранаў В., афармленіе, 2008

© Выдавецтва „Белы Крумкач”, афармленіе, 2008

БЕЛЫ КРУМКАЧ

A.D. 2008

Вяртаньне ў будучыню Powrót do przeszłości

Можна быць найлепшым паэтам сярод мастакоў, альбо найлепшым мастаком сярод паэтаў, а яшчэ можна быць Блюднікам, ці блуднікам які вяртаецца, хоць і ніколі, нікуды не сыходзіў.

Мы живем у такі час, калі межы пасутнасці застаюцца адно на палітычных мапах і ў галавах людзей, якія спазынліся на цягнік у сучаснасць. Глябалізацыя гэта факт, так як тое, што сёньня я напішу гэты тэкст у Празе, заўтра яго надрукуюць у Познані, а пасля зноў прачытаюць у Менску і ў Маларыце, а праз яшчэ нейкі час гэта нікога ня зьдзівіць, так як не зьдзіўляе сёньня нікога ні лямпачка, ні тэлефон без правадоў. Зынікаюць межы, зынікаюць краіны і народы, і як ні дзіўна, застаецца толькі тое, што пасыпвае віртуалізацца. Можна б было па старой завядзёнцы паплакаць пратулачылесбеларуса, а можна прыняць яго як дадзенае часу, які нам

Можна быць найлепшым poetą wśród malarzy, lub najlepszym malarzem wśród poetów, a jeszcze można być Bludnikiem, Błudnikiem, zblądzonym, który powraca, choć nigdy, nigdzie nie przepadł.

Żyjemy w czasach, gdy granice pozostają jedynie na politycznych mapach i w głowach ludzi spóźnionych na pociąg do współczesności. Globalizacja to fakt, podobnie jak to, że dziś napiszę ten tekst w Pradze, jutro wydrukuję go w Poznaniu, a pożutrze przeczytają w Mińsku i w Pińsku, a jeszcze po jakimś czasie ta technika przekazu nikogo nie zdziwi, tak jak nikogo nie zdziwi już żarówka ani telefon bezprzewodowy. Znikają granice, znikają państwa i narody, i pozostaje, o dziwo, jedynie to, co zdąży się uwirtualnić. Można by było, jak ongiś, pobiadolić nad tułaczym losem Białorusina, ale można przyjąć to jako daninę czasu, który nam przypadło odmierzać swoim życiem. Dziś białoruskim

пашэньціла адмяраць сваім жыцьцём. Сёньня беларускім мастаком можна заставацца і ў Гародні і на Марсе. Трэба толькі гэтага жадаць.

I toie, чым ёсьць вяртаньне мастака Блюдніка на Радзіму, гэта ня столькі вяртаньне, колькі спроба пасадзіць бульбу ў калісці ўзаранай баразыне. Зусім неістотна, што яго ведаюць больш там, дзе ён живе, а ня дзе нарадзіўся, бо беларускім мастаком ён не рабіўся ды не перастаў быць ніколі. Беларускасць гэта не элемент ягонага мастацтва. Беларускасць ёсьць ягоным мастацтвам...

Чым жа ёсьць мастацтва?

Пытайцесь ў Блюдніка.

Віталь Воранаў
Прага, лістапад 2008

malarzem można pozostać i w Grodnie, i na Marsie. Trzeba tego tylko chcieć.

I powrót twórcy Bludnika na Ojczyzny lono, to nie tyle powrót, co próba zasadzenia pyrek w dawno zaoranej radlonce. Nie istotne jest, że znaję go bardziej tam, gdzie on mieszka, a nie tam, gdzie się urodził, bo białoruskim twórcą ani nie zaczynał być, ani nigdy nie przestawał. Białoruskość nie jest elementem jego twórczości. Białoruskość jest jego twórczością...

A czym jest twórczość?

Pytajcie Bludnika.

Vital Voronau
Praga, listopad 2008

athambia

Ветахам завіс я над вясковаю страхою
Душу хвалюе рып нябесных цел
Пры перападзеле съвету нам з табою
Начное неба. Наш няўдзел.

Сънег церушком кладзеца на далоні
Ад зорнага дажджу ня ўкрые парасон
Усё ж такі, і там жа, і ў ту ю
Паравіну года сякераі высякаю гарызонт

Памылка ў траекторыі падзеньня
І ў атмасфэры конча не згарае жар
Стай Ѹ дыханьне, без паведамлен'ня
Я лашчу першай шэраньню твой твар

Wiszę nad strzechą o księżyca pełni
Duszą kołysze skrzyp niebieskich ciał
Z tobą się teraz tym światem podzielmy
Nam nocne niebo. Mógł być lepszy dział

Śnieg już przyprószył daszek z obu dłoni
Lecz nic parasol, gdy pada deszcz gwiazd,
W tą wal i w tamtą, teraz trzecią odbij
Rąbię w horyzont aż się chwieje świat

Spadam z siekierą, lecz błąd w obliczeniach
I w atmosferze nie stopił mnie żar
Wstrzymałem oddech, bez powiadomienia
Twój twór trę szronem, rad, że mnie nie starł

Tłum. Radosław Okulicz-Kozaryn

Адам і Эва, Алей/Палатно
Adam i Ewa, Olej/Płótno
2006

Я прабудзіўся ўчора
Іншым чалавекам
Прасаваў у цішы каўняры
Шакалад паламаў на кавалкі

Кінуў піць з крану
Смаркаўся толькі ў насатку
Цапстрыкі вытрас зь кішэнняў
І жывым адпусьціў прусанята

Куцыёй палуднаваў і сънедаў
Жаваў незадуменны
Сам сабе сказаў
Ніхто мне не патрэбны

Не апазыніўся на трамвай
Быў ветлівы і ўважлівы
Шмат маўчаў
І ў ложак лягаў неапрануты

А пасьля добра спаў
І жахі ня мучылі
Ды ня тое, каб стаміўся
Проста так... надакучыла

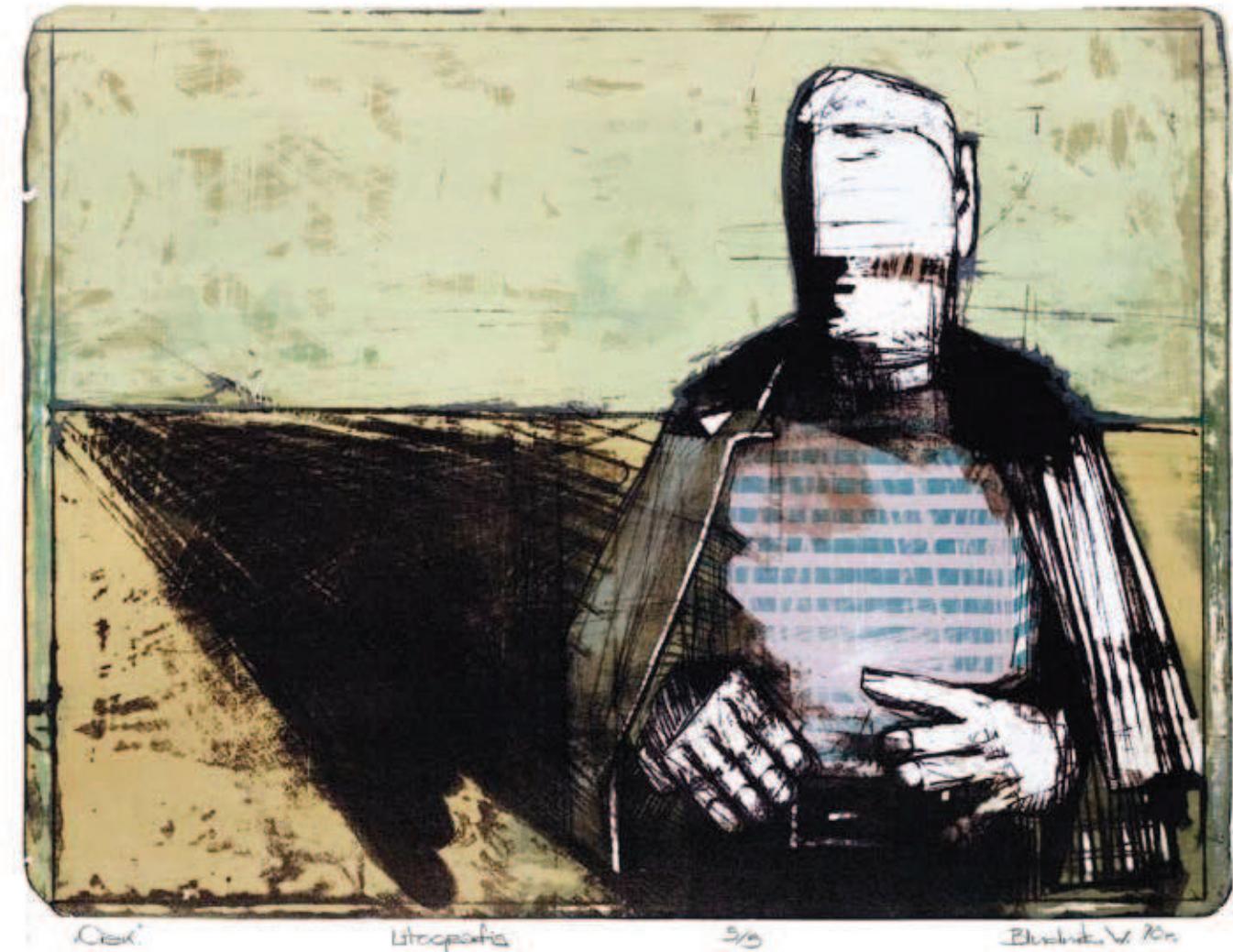
Obudziłem się wczoraj
Jako nowy człowiek
Kołnierzyki odprasowałem z pokorą
I po kawałku jadłem wafle czekoladowe

Smarkałem do chustki
Rzuciłem picie z kranu
Fiksmatenta wszystkie wytrzęsem z kieszeni
I przestałem bliźnich lżyć od starych bałwanów

Obiadki śniadanka
Żułem cichutko w kątku
Nikt mi już nie był potrzebny
Do tych tu moich porządków

Układny uważny miły
Na tramwaj co do minuty
Dużo milczałem
Do łóżka szedłem nieobuty

A później spałem dobrze
Zmory mnie nic nie dusiły
Dość, rzekłem, bo nie ze zmęczenia
Lecz z nudów nie miałem już siły

Tłum. Radosław Okulicz-Kozaryn

Цен, Літаграфія
Cien, Litografia
1998

Лесам лесам уздоўж вёскі
Прабіраўся п'яны ўзвод
Ці гарэлкі не хапіла
Ці пагнаў іх туды чорт

Ці то дзеўкі разьбягліся
Па акрузе хто куды
Ці п'янія пабіліся
Ці вяртаюцца з вайны

Папрыціхла ўся старонка
Села сонца пры сяле
Быццам бы зусім нічога
Не зъмянілася але

Не туды ляцяць вароны
Не туды глядзяць жанкі
Не туды сабакі брэшуть
Не туды гараць агні

А ў ляску што каля вёскі
Разбрываўся п'яны ўзвод
Што вам трэба – самагонкі?
А каб на вас усіх воўк!

Skrajem lasu, przy opłotkach
Skrada się rozbita sotnia
Czy to diabły tak nadały,
Czy zabrakło im gorzały

Czy się dziewczki w chaszczach kryją
Czy się to nie skończy chryją
Czy się ściska czy katrupi
Czy też z wojny wlecze łupy

Jakby makiem zasiał wkoło
O zachodzie ścichło sioło
Nikt juž nawet nie zakaszlał
Błogi spokój zda się nastał

Ale chyłkiem lecą wrony
Ręce żon drżą zalęknionych
Psy szczekają na złą stronę
Ogień płonie pod bierwionem

A tam w lasku, przy opłotkach
Kwěka coś rozbita sotnia
Co wam trzeba – samogonki?
Niech pokrèci wam korzonki!

Tłum. Radosław Okulicz-Kozaryn

Анёлы, Алей/Палатно

Anioły, Olej/Płótno

2006

Пасярод усіх дарог
Брыдучы каб схавацца
Ён дайшоў ды ня змог
Ад нуды ўратавацца

І рака нат паўстала
Як на неба съцяжына
На рагах у шатана
Будзь ласкавай жанчынай

Вечер съцяг паматляў
Ледзь пазначыўши мэту
Ён усё ж даблukaў
Хутка скончыцца лета

Хутка ночы бяз сноў
Хутка зімы бязь сънегу
Брудны дождж за вакном
Да сканчэння давеку

За дзьвярыма ствалы
Упраюцца ў плечы
Некуды ўжо ісьці
Уздоўж съценаў па печы

У той ранак імглісты
Прабудзіўся імжою
На шляху прамяністым
На шыі... з пятлёю

Po bezdrożnym błędzeniu
Doszedł wreszcie do celu
Uciekł znalezł schronienie
Lecz nie umknął znudzeniu

Rzeka tutaj powstała
Jak do nieba ścieżyna
Ty na rogach szatana
Bądź łaskawa dziewczyna

Wiatr drogami zamota
Cel się liścimi zaniesie
On się błaka i błaka
Wkrótce będzie już wrzesień

Wkrótce noce bez snu
Wkrótce zimy bez śniegu
Brudny deszcz spadnie znów
Tak jak spada od wieków

A na drzwi prą drzew pnie
I do ramion do pleców
Nie ma jak już stąd zbiec
Tak wzdłuż ścian i po piecu

W wczesny ranek i mglisty
Obudziłem się z szronem
Widząc szlak promienisty
I na szyi... postronek

tlum. Vital Voranau

У дарозе, Літаграфія
W drodze, Litografia
1998